

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

नृत्यकला पारंगत (एम.ए.) कथक

परीक्षा : जून- २०२३

प्रथम वर्ष

विषय : नृत्य उत्पत्ती आणि विकास (20E MAK-112)

दि. १५/०६/२०२३

गुण : १००

वेळ : स. १०.०० ते १.००

सूचना : १. पहिला प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

२. उर्वरित प्रश्नांपैकी चार प्रश्न सोडवणे.

- प्र. १. पंचमसवारी तालाची तांत्रिक माहिती देऊन कोणताही एक चक्रदार तोडा आणि २ तिहाई भातखण्डे (२०)
अथवा पलुस्कर यापैकी कोणत्याही एका पद्धतीनुसार लिपीबद्ध करा.
- प्र. २. नृत्य शब्दाची व्युत्पत्ती विशद करून वेदकालातील नर्तनकलेच्या संभाव्य स्वरुपाची चर्चा करा.
- प्र. ३. टीपा लिहा. (२०)
१. चतुर्वेद आणि नाट्यशास्त्रीय नाट्योत्पत्ती
२. भारतीय अश्मयुग आणि ताम्रपाषाण युगातील नर्तन चित्रे
- प्र. ४. शास्त्रीय कलामधील गुरु शिष्य शिक्षणपद्धती - शक्ती स्थाने आणि मर्यादाची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ५. एकवीसाव्या शतकातील जीवनशैली आणि कथकच्या वस्तुक्रम सादरीकरणाच्या शक्यतांबाबत उहापोह (२०)
करा.
- प्र. ६. बॉलीवूड आणि कथक-निबंध लिहा. (२०)

English Translation

Instructions: 1) First Questions compulsory.

2) Attempt any four questions from the remaining five.

- Q.1 Write down the technical information of the Panchamsawari Taal and (20)
notation of one Chakradar Toda and 2 tihais in it following either the
Bhatkhande or the Paluskar system.
- Q.2 Explain the etymology of the word 'Nritya' and discuss the nature of dance in (20)
the Vedic period.
- Q.3 Short Notes
1) Four Vedas and Dramatic Origins of Natyashastra.
2) Stone Age and Chalcolithic Age dance painting in India.
- Q.4 Guru-Shishya Education system in Shastra based Arts-Discuss the strenghts (20)
and weakness.
- Q.5 Discuss the 21st century lifestyle and the possibilities of Kathak's repertoire. (20)
- Q.6 Bollywood and Kathak: Write an essay. (20)